

6

miljøpartiet
de grønne

Tom Sverre Tomren
Miljøpartiet De Grønne støtter alle miljøtiltakene og får toppkarakter på miljøvalgundersøkelsen.

Karakter: 6

6

Rødt

Odd Arild Viste
Rødt vil være grønt. De støtter alle miljøtiltakene og får toppkarakter i miljøvalgundersøkelsen.

Karakter: 6

4

venstre

Samlet sett får Venstre karakteren «god». Det skyldes ikke minst at partiet vil stoppe subsidieringen av flytrafikken. Mange svar tyder på at Venstre er villig til å bruke avgifter og andre restriktive virkemidler for å bidra til et bedre miljø. Den uforbeholdne støtten til fergefri E-39 trekker ned.

Karakter: 4

4

KRF

I forhold til Miljøvalgundersøkelsen fra 2009 har KRF gått to karakterer tilbake. Positivt å bemerke er at toppkandidaten til KRF går inn for å bevare gjenværende vassdrag for å ivareta naturmangfold og landskap. Ellers er besvarelsene midt på treet. Støtten til fergefri E-39 trekker ned.

Karakter: 4

6

SV

Audun Lysbakken
Audun Lysbakken er leder og toppkandidat for et parti som har oljefritt Lofoten og Vesterålen og større satsing på tog, sykkel og kollektivtransport blant sine hovedsaker. Han er bare delvis enig i at energisparing i eksisterende bolig og bygg bør gis høyere støtte enn utbygging av fornybar energi.

Karakter: 6

4

Hadde det ikke vært for støtten til fergefri E-39, ville Kjersti Toppe fått en klar 5er. Hun gir mange miljøriktige svar. Vi konstaterer at hun vil instruere Statoil til å trekke seg ut av miljøfiendtlig energiproduksjon og hun vil avskaffe Avinors subsidiering av økt flytrafikk. Det er tydelig at hun har helt andre synspunkter enn sin partifelle Ola Borten Moe.

Karakter: 4

4

3

Svarene fra flertallet av Arbeiderpartiets Stortingskandidater vil resultere i økte klimagassutslipp fra både veitrafikk, flytrafikk og olje- og gassvirksomhet. Samtidig støtter de økt satsing på kollektivtransport. Problemet er bare at mindre forurensing ved at flere reiser kollektivt, ikke kompenseres for klimagassutslipp og naturødeleggelser på de andre områdene. Arbeiderpartiets andrekandidat Jette F. Christensen trakk partiet opp til en «nokså god» karakter, ellers ville partiet fått karakteren for lav kompetanse i faget.

Karakter: 3

2

Hordalandskandidatene fra Høyre valgte å levere ett svar på vår undersøkelse. Høyres begrunnelse for E-39 er interessant. Partiet mener at biltrafikken blir stadig renere og at den om 20 til 30 år sannsynligvis vil være nærmest utslippsfri. Partiet ser helt bort fra at selve bilproduksjonen fører til stort ressursbruk og forurensing. Dessuten medfører veiutbygging vesentlige naturinngrep og ødeleggelse av byområder. Dette problemet stiger bare ettersom antall personbiler øker. Partiets «ja» til fortsatt økt olje- og gassutvinning legges frem som en dyd av nødvendighet. Det er synd at Høyre som er opptatt av kunnskap og gode karakterer, leverer en så dårlig miljøpolitisk besvarelse. Her er det stort rom for forbedringer.

Karakter: 2

1

Toppkandidaten for FrP i Hordaland, Gjermund Hagesæter, ville ikke svare på valgundersøkelsen, men skriver i en kommentar at FrP vil styrke satsingen både på kollektivtransport og bane og foreslår penger til oppstart av Ringeriksbanen. Partiets ja til økte veiinvesteringer begrunnes som fornuftig ut fra et miljøperspektiv.

FrPs andrekandidat Helge Andre Njåstad er den eneste av partiets kandidater som svarer på miljøvalgundersøkelsen. Det står det respekt av. Han er delvis enig i at det bør gis mer støtte til energisparingstiltak enn til utbygging av fornybar energi, og han støtter også redusert reisetid på Bergensbanen. Dessverre går han inn for økt klimagassutslipp fra flytrafikk, veitrafikk, gass- og oljevirkosmhet og manglende ivaretagelse av vassdrag og naturområder. Dette medfører at FrP får laveste karakter i miljøvalgundersøkelsen for Hordaland i 2013.

Karakter: 1

Ikke gå glipp av miljøpolitisk speeddating med Linda Eide og Hordalands stortingskandidater!

Tid: Ons. 4. september
Sted: The Hub på Bryggen
Mer info på:
naturvernforbundet.no/hordaland

Naturvernforbundet Hordaland og Natur og Ungdoms Miljøvalgundersøkelse

nu.no/hordaland
naturvernforbundet.no/hordaland

Hvem vinner klimavalget 2013?

Miljøvalgundersøkelse for Hordaland 2013

Det har blitt en tradisjon for Naturvernforbundet Hordaland å spørre stortingskandidatene fra fylket om deres syn på sentrale nasjonale og regionale miljøspørsmål. Det spesielle i år er at tre av kandidatene fra Hordaland er partiledere og at en av disse kanskje er Norges neste statsminister. Denne undersøkelsen kan derfor kaste et godt lys over hva miljøbevisste velgere kan vente seg i neste stortingsperiode.

Spørsmål:

- 1) Prosjektering og finansiering av tiltak som reduserer reisetiden Bergen-Oslo til 4,5 time (bl.a. Ringeriksbanen) bør være gjennomført innen 2016 og ferdig bygget innen 2022.
- 2) Stortinget bør vedta høyere klimaavgifter som brukes til å bygge ut nye og raskere togforbindelser.
- 3) Avinors subsidiering av økt flytrafikk bør avskaffes.
- 4) Stortinget bør øke tilskudd til bygging av utslippsfri/elektrisk kollektivtrafikk og bedre sykkelveier for de storbyene som innfører restriktive tiltak som faktisk reduserer klimagassutslippene.
- 5) Området Herdlaflaket og Det Naue er uerstattelige naturområder og bør ikke ødelegges ved en eventuell ny seilingsled til Bergen.
- 6) Ferjefri E-39 øker klimagassutslipp og skader naturen. Derfor bør prosjektet ikke gjennomføres.
- 7) Minst 70 prosent av den norske vannkraften er bygget ut. For å ivareta naturmangfold og landskap, må gjenværende vassdrag bevares.
- 8) Alle energisparingstiltak i eksisterende bolig/bygg bør gis høyere støtte enn det som gis til utbygging av fornybar energi.
- 9) Det bør ikke gis tillatelse av ytterligere letevirsomhet eller økt utvinning på norsk sokkel i neste Stortingsperiode.
- 10) Staten må instruere Statoil til å gå ut av oljesand- og skifergassprosjekter.

Svaralternativ:
Helt enig = 1
Delvis enig = 2
Delvis uenig = 3
Helt uenig = 4

Kandidater	Spørsmål										Sum	Vet ikke	Snitt	Karakter	Parti	Listeplass	Partisnitt	Partikarakter
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10								
Tom Sverre Tomren - Miljøpartiet De Grønne	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10		1,00	6	Grønne	1	1,00	6
Odd Arild Viste - Rødt	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10		1,00	6	Rødt	1	1,00	6
Audun Lysbakken - SV	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	11		1,10	6	SV	1	1,10	6
Jette F. Christensen - Ap	1	1	4	1	5	4	2	1	2	1	22	1	1,89	5	Ap	2	2,74	3
Kjersti Toppe - Sp	2	2	1	1	2	4	3	2	2	1	20		2,00	4	Sp	1	2,00	4
Knut Arild Hareide - KrF	1	2	2	2	3	4	1	2	3	2	22		2,00	4	KrF	1	2,20	4
Terje Breivik - V	1	2	3	1	5	4	2	3	2	2	25	1	2,22	4	V	1	2,22	4
Per Rune Henriksen - Ap	2	2	4	1	5	4	3	2	4	4	31	1	2,89	3	Ap	1	2,74	3
Torill Eidsheim - H	1	3	4	2	2	4	3	3	4	4	30		3,00	2	H	4	3,00	2
Peter Christian Frølich - H	1	3	4	2	2	4	3	3	4	4	30		3,00	2	H	3	3,00	2
Øyvind Halleraker - H	1	3	4	2	2	4	3	3	4	4	30		3,00	2	H	2	3,00	2
Erna Solberg - H	1	3	4	2	2	4	3	3	4	4	30		3,00	2	H	1	3,00	2
Ruth Grung - Ap	2	4	3	1	4	4	3	2	4	4	31		3,10	2	Ap	4	2,74	3
Magne Rommetveit - Ap	2	2	4	1	5	4	3	2	4	4	31		3,10	2	Ap	3	2,74	3
Helge Andre Njåstad - FrP	1	4	4	4	4	4	4	2	4	4	35		3,50	1	FrP	2	3,50	1
Gjermund Hagesæter * - FrP											0		0,00		FrP	1		1
Laila Marie Reinertsen * - FrP											0		0,00		FrP	3		1

* Ville ikke svare på undersøkelsen

Om spørreundersøkelsen

Naturvernforbundet har sendt ut ti miljøtsagn til kandidatene fra de partiene som er representert på det nåværende Stortinget og/eller har fått mer enn 1500 stemmer ved forrige valg. Kandidatene fra de små partiene svarte nokså raskt og var sparsommelig med kommentarer. Noen av Arbeiderpartiets kandidater ønsket ikke å fylle ut spørreskjemaet, fordi – som Ruth Grung formulerte det – «det er for viktige spørsmål til bare å bruke en tallskala». Vi tolket derfor deres svar etter beste skjønn, og kandidatene godkjente senere vår tolkning. Høyre-kandidatene valgte å svare med én stemme slik at det ikke er mulig å skille kandidatenes miljøsyn fra hverandre. Fra FrP var det bare én kandidat, Helge Andre Njåstad, som ville svare på spørsmålene.

Stortingskandidatene har hatt fire svaralternativer på en skala fra «helt enig» til «helt uenig». Hver kandidat har fått beregnet en gjennomsnittsscore der «vet ikke»-svaret ble holdt utenfor. Karakteren for den enkelte kandidaten og for hvert parti fremkommer ved at gjennomsnittsscoren er plassert i et sekssifret utfallsrom. 6 er høyeste karakter, 1 er laveste karakter.

Miljøundersøkelsen viser noen viktige miljøvalg som kandidatene vil ta i den neste Stortingsperioden. Det er ingen vurdering av gjennomført politikk. Det blir opp til den enkelte velger å vurdere kandidatenes gjennomføringsevne og valgbarhet.

Gi miljøet din stemme. Bli medlem i Naturvernforbundet /Natur og Ungdom!

Meld deg inn på våre nettsider, eller send en SMS:
Naturvernforbundet: Kodeord NATUR til 2077
Natur og Ungdom: Kodeord NU MEDLEM til 2377